

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Historia Resurrectionis Christi Secundum Matthæum Explicata, Et Harmonice Cum Narrationibus Reliquorum Evangelistarum Collata ...

Varios Sermones Jesu E Mortuis Resuscitati, In Galilæa Atque Bethaniæ
Cum Suis Habitibus, Exhibentem ... In Lucem Edita, Consuetoque Academico
Examini Anno MDCCXXXV. Die XVII. Mensis Junii

**Rusmeyer, Michael Christian Rusmeyer, Michael Christian
Gryphiswaldia, [MDCCXXXV?]**

§. IV.

urn:nbn:de:gbv:45:1-9466

ces & manuum impositionem exceperit morborum sanatio, & istiusmodi quidem morborum, qui ex parte medicorum opera difficillimi sanatu fuerunt. Quæ vero nostra ceteroquin de donis miraculosis nostro tempore vel exspectandis vel non exspectandis sententia sit, explicavimus in specim. disput. de *Donis Spiritus S. Extraord. Primit. Ecclesie*, 1719. habita, Lipsiæque statim recusa, §. XVII.

§. IV.

Denique nec ea sermocinatio, quam in Bethania, [a] jamjam in cælos adscensurus, cum suis discipulis habuit Christus, [b] silentio prætereunda est. Postquam in cœtum convenerat, [c] præcepit iis Hierosolymis non secedere, [d] sed exspectare promissionem Patris, quam, inquit, [e] *audistis a me. Nam Johannes quidem baptizavit aqua, [f] vos vero baptizabimini in Spiritu Sancto, [g] non post multos hos dies, [h] Interrogantibus vero iis, qui convenerant: Domine, in hoc tempore restitues regnum Israël? [i] Dixit ad illos: Vestrum non est cognoscere tempora & horas, quæ Pater posuit in propria potestate. [k] Verum accipietis potentiam venientis super vos Spiritus Sancti: [l] Et eritis mihi testes & Hierosolymis & in tota Judea & Samaria, & usq; ad ultimum terræ. [m]*

(a) Vid. part. prior. §. VII.

(b) Vid. Act. I. 4. 5. 7. 8.

(c) In forma media participium συναλιζόμενος, nonnulli cum B. LUTHERO nostro accipiunt. Sensus quoad rem ipsam idem est. In Manuscriptis Collegii novi Oxon. legitur συναλιζόμενος, quam lectionem sequens VICT. STRIGELIUS in ὑπομνήμασι p. 332. scribit: *Sensus verborum hic est: Christus 40 dies post resurrectionem & triumphum commoratus est in terra velut in castris, ubi hostes suos vicerat ac profligaverat. Nam συναλιζεσθαι est verbum militare, significans commorationem ducis victoris in ipso vestigio*

commissi prelii. Verum communis reliquorum Codicum omnium lectio prævalet. Vulgata habet *conspiciens*, quasi dicat, *communicans cum iis salem & mensam.* Sunt quoque in Patribus, qui cum CHRYSOSTOMO & OECUMENIO hanc interpretationem probant. Sed inconfuetior est hæc vocis acceptio, neque apparent in textu vestigia, ex quibus probari possit, quod illa hoc loco sit præferenda. Vid. Jo. LUD. LINDHAMMER Comment. germ. h. l.

(d) Videtur hæc repetere LUCAS ex narratione evangelica, Cap. XXIV. 49. Verum, si recte perpendimus locum citatum, cohærent verba Evangelistæ cum antecedentibus, adeoque credendum est, Christum in prima Hierosolymis facta discipulis apparitione jam præceptum hoc dedisse, ut inde, scilicet e Galilæa ad festum Pentecostes revertentes, non secederent prius, quam promissionem Patris accepissent. Hoc loco igitur repetit eadem ex ore Christi, postquam jam in cælum adscendens iterum iis hoc præceperat.

(e) In versione latina interponenda est vox *inquit*, utpote sensum illustrans. Græcam vero linguam admittere istiusmodi constructionem pluribus observant Critici. Vid. GE. RAPHELIJ Annot. Philol. e Xenophonte, p. 146. seq.

(f) Ita quoque JOHANNES baptista distinxerat baptismum fluminis a baptismo flaminis; Matth. III. 11. &c. Quemadmodum vero discipuli jam tunc acceperant Spiritum Sanctum, ita putandum non est, quod baptismus Johannis, a Deo præceptus, Matth. XXI. 25. Luc. VII. 30. Joh. I. 33. caruerit effusione Spiritus Sancti quandoquidem pœnitentia ad remissionem peccatorum, Marc. I. 4. sine Spiritu Sancto applicari nequit. Conf. Tit. III. 5. 6. 7. &c. Quid? quod etiam Cornelius, & qui cum illo erant, postquam donis Spiritus S. extraordinariis instructi jam erant, tamen baptismo fluminis baptizarentur. Vid. Act. X. 44. sqq.

(g) Das Tauffen mit dem heiligen Geist, als dem Wasser des Lebens, bedeutet dessen reichliche Ausgießung, als mit Strömen, daß man darunter gleichsam bedeckt wird. Wie denn die
Apo

Apostel in dem Hause, das der heilige Geist vermittelst des Wina
des erfüllere, (Ap. Gesch. 2, 2.) gleichsam als in einem Teiche un-
tergetaucht waren. Jes. 44. 3. Tit. 3. 6. JOH. LUDOV. LINDHAM-
MER h. l. Prævit hunc B. JO. GERHARDVS in h. l. p. 12: *Miraculosa*
illa Spiritus S. effusio vocatur baptismus propter copiam & abundantiam
muneris; βαπτίζω est mergere: Vere igitur Apostoli dicuntur βαπτί-
σῆνας, quia domus, in qua hoc factum est, Spiritu S. fuit repleta, ut in
eam tanquam in κολυμβήθραν quandam Apostoli demersti videantur.
Conf. & CASAVBONVS in h. l. citante CALOVIO *Bibl. Ill. b. l.*

(h) Diem non determinat, quippe quem scire eos non
decebat, juxta ea quæ sequuntur. Dicit tamen dies non fore
multos, ne cura expectationis diuturnioris angerentur.

(i) Quodsi obiter quæstionem hanc pensitamus, facile cre-
dimus, sensum ejus esse, an Christus velit regnum terrenum
Israëli restituere, ut non amplius Romanis atque Herodi subje-
ctus sit populus Dei? Ita enim ante mortem Christi de regno hoc
judicaverant cum aliis Judæis apostoli. Quodsi vero paulo al-
tius nobiscum perpendimus, Christum intra quadraginta hos,
quos cum iis post resurrectionem conversatus est, dies, locu-
tum esse de regno Dei, v. 3. imo vero & mentem iis aperuisse
ad percipiendum verum Scripturæ sensum, Luc. XXIV. 45.
non est quod existimemus, eos adhuc præjudiciis regni terre-
ni fascinosos fuisse; sed statuendum potius est, eos, quæ regni
filii Dei natura sit nunc satis gnaros, interrogasse tantum *de tem-*
pore, an ἐν τῷ χρόνῳ τῆσιν in illo scilicet non multorum, quos ex-
spectare deberent Hierosolymis, dierum, *tempore* restituere ve-
lit regnum Israëli, ad eum nimirum, quem prædixerant Pro-
phetæ, modum, & in eo, quem ipsis explicaverat, sensu, ut ita,
Hierosolymitani cum ipsis promissionem Patris accipere pos-
sint. De regno autem restituendo agunt Prophetæ Ps. II. 6.
XXII. 29. CX. 1. 2. Jes. IX. 6. 7. Jer. III. 17. XXXI. 31. sqq. XXXIII.
15. 16. Dan. VII. 27. Am. IX. 11. Mich. IV. 7. Zach. IX. 9. &c.

(k) Tempora certa & opportuna significare *καιρός* satis
notum est. Germanico idiomate vix datur alia vox, quæ
græcam *καιρόν* exprimere possit, præter eam, qua usus est LV-
THERVS, *Stunde*. Sibi vero suæque *potestati* tempora & horas
ad-

adminiftrandi regni fui refervavit DEus, ut fideles partim ab omni curiositate inutili præfervarentur, partim a propriis aufibus atque conatibus cohiberentur, & in fola providentia atque directione divina acquiefcerent, exfpectantes tanquam fervi vigilantes & obedientes, quando & quomodo placeat hero, id interea fedulo curantes, quod fibi agendum impofitum eft. Conf. Joh. XXI. 22.

(l) Postquam ab inani curiositate animum fuorum retraxit, inſtruit tamen eos, qua ratione regnum ſuum adminiftraturus & inchoaturus fit. Dicit igitur, ipſos accepturos potentiam Spiritus Sancti, nimirum, ut donis ejus extraordinariis inſtructi regnum JEſu Chriſti prædicare atque colligere poſſint. Hoc ſcire ipſorum erat; quia hoc agendum erat. Tempus vero & occaſio verbum prædicandi Hieroſolymis, & alibi terrarum, DEo refervatum erat. Sciebant e. g. Evangelium prædicandum eſſe Hieroſolymis, *tempus* autem, quod incipere deberent primo Pentecoſtes die, & data illa confluxus ex omnibus nationibus Judæorum *occaſione* in illo ipſo die, nesciebant. Sciebant quoque, Samaritanis prædicandum eſſe regnum Chriſti, tempus vero, horam, occaſionem, modum, de quibus Act. VIII. 5. ſqq. agitur, in poteſtate ſua propria re-poſuerat DEus, ut ante, quam DEus de iis diſponeret, nil quicquam reſciſcerent. Ita etiam reliquo tempore DEus ſapientiſſimus res ordinavit, in hunc uſque diem ordinat, & in poſterum ordinabit.

(m) Interrogabant diſcipuli de *Iſraële*. Reſpondet JEſus, non eſſe quod hærent in ſolis terminis Iſraëliticis, acſi Hieroſolymis confluere debeant cum Iſraëlitis gentes, tanquam proſelyti, ſacris Judæorum initiandi; ſed teſtimonium de ſe mortuo ac e mortuis reſuſcitato ſpargendum ab ipſis eſſe non ſolum Hieroſolymis, ſed etiam in tota Judæa & Samaria, imo etiam in ultimis terræ finibus. Hærebat enim Apoſtoliſ præjudicium, quod gentes ad regnum Chriſti acceſſuræ ceremoniis Judaicis primo initiandæ forent, quod paulatim ex animis illorum, & reliquorum Judæorum, evellebat Spiritus Sanctus. Vid. Act. X. 34. ſqq. XV. 1. ſqq. Ephes. III. 5. 6.

S. D. G.